

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ РАДА ЗА ОДБРАНУ

Веће одсека специјалистичких студија Високе школе струковних студија за васпитаче у Шапцу, на својој седници од 08. марта 2018. године, одобрило је тему *Улога народних игара у развоју сензомоторних функција и естетске културе покрета* кандидата Милице Росић, именовало др Милену Ђурковић-Пантелић за ментора, и такође, именовало је Комисију за оцену и јавну одбрану специјалистичког рада - смер Музичко сценски израз.

Комисија је именована у следећем саставу:

Др Милена Ђурковић - Пантелић, професор струковних студија за ужу област Музичка култура, **ментор**;

Др Ружица Јовановић, професор струковних студија за ужу област Филолошке науке - језик и књижевност, **председник**;

Др Анђелка Лазић, професор струковних студија за ужу област Филолошке науке - језик и књижевност, **члан**.

Кандидат:

Милица Росић бр. инд. 1/17 СМ студент специјалистичких студија – смер Музичко сценски израз.

Наслов специјалистичког рада:

Улога народних игара у развоју сензомоторних функција и естетске културе покрета

Преглед специјалистичког рада:

Специјалистички рад је изложен у две велике целине на укупно 56 страница - теоријска разматрања, у оквиру којих се налази 5 поглавља и методологија истраживања са резултатима истраживања. Од тога, 34 странице односе се на основни текст, једна страница је литературе (14 библиографских јединица), а 3 странице су прилози. Рад садржи 4 нотна записа, 12 табела и 12 графикона.

Вредновање појединих делова специјалистичког рада:

Народне игре и плесови потичу из традиције и фолклора нашег народа, брижљиво сачуване од зуба времена и заорава. Очување националног идентитета, језика, вере, традиционалних вредности и културне баштине основни су задаци једног народа. Српске

народне игре и плесови су сачуване у одређеном облику и путем њих негујемо и преносимо њихово симболичко дејство на младе нараштаје – децу.

У раду говоримо о народним играма нашег народа. Дефинисали смо појам музичке игре и детаљно описали њене врсте. Народне игре, као врста музичких игара за децу, имају значајан утицај на сензомоторни развој и естетско васпитање предшколског детета. Термине сензомоторни развој и естетско васпитање, теоријски смо детерминисали. Говорили смо и о народним песмама, играма и инструментима, сегментима музичког фолклора, односно о значају њихове примене за развој деце предшколског узраста. У методолошком делу рада, приступили смо испитивању утицаја примене народних игара на сензомоторни развој и естетску културу покрета предшколског детета. Истраживање је обављено на територији града Шапца, међу васпитачима предшколске деце и на основу њихових одговора извели смо закључке на самом крају рада. Резултате самог испитивања, које смо обавили анкетирањем васпитача из одабране популације, приказали смо статистички и на основу њих донели закључке о самом истраживању.

Теоријске поставке рада довеле су до потребе за провером тачности тврдњи да народне игре утичу на развој сензомоторних функција и естетске културе покрета предшколске деце.

1. Проблем истраживања

Проблем истраживачког рада гласи:

Да ли народне игре утичу на развој сензомоторних функција и естетске културе покрета?

2. Предмет истраживања

Предмет истраживачког рада гласи:

Испитивање утицаја народних игара на развој сензомоторних функција и естетске културе покрета предшколске деце.

3. Циљ истраживања

Циљ истраживања гласи:

Испитати у којој мери народне игре утичу на развој сензомоторних функција и естетске културе покрета предшколске деце из ПУ „Наше дете“, у Шапцу.

4. Задаци истраживања

Задаци истраживања гласе:

- 1) Испитати на које сензомоторне функције деце предшколског узраста народне игре имају највећи утицај.
- 2) Испитати на који начин народне игре утичу на естетску културу покрета предшколске деце.
- 3) Испитати која врста народних игара највише утиче на развој сензомоторних функција предшколског детета.
- 4) Испитати која врста народних игара највише утиче на естетску културу покрета предшколске деце.

5. Хипотезе истраживања

Основна хипотеза истраживања гласи:

Претпоставка је да народне игре у већој мери утичу на сензомоторне функције предшколског детета, а у мањој мери на естетску културу покрета.

Подхипотезе истраживања су:

- 1) Претпоставка је да народне игре имају највећи утицај на перцептивне способности и крупну моторику предшколског детета.
- 2) Претпоставка је да народне игре утичу на естетску културу покрета путем извођења задатих покрета.
- 3) Претпоставка је да игре у колу највише утичу на развој сензомоторних функција предшколске деце.
- 4) Претпоставка је да народна кола највише утичу на естетску културу покрета предшколске деце.

6. Популација и узорак истраживања

Да бисмо дошли до потребних података за потврђивање или одбацивање хипотеза, утврдили смо да популацију за наше истраживање треба да сачињавају васпитачи из ПУ „Наше дете“, у Шапцу. Васпитачи имају дугогодишње искуство, на основу којег нам могу дати адекватне одговоре за потребе истраживања.

Узорак у истраживању је намерни узорак, односно одабрали смо одређени број васпитача из вртића на територији града Шапца које смо испитали у циљу добијања

потребних података. Узорак чини 30 васпитача предшколског образовања из вртића: „Младост“, „Полетарац“ и „Снежана“, ПУ „Наше дете“, у Шапцу.

7. Методе, технике и инструменти истраживања

Метода која одговара извођењу нашег истраживања је дескриптивна метода, јер смо путем ње на најефикаснији начин дошли до потребних података.

Техника коју смо применили током истраживања је анкетирање, којом смо на брз начин дошли до потребних података.

Инструменти које смо одабрали за истраживање су упитници (анкетни листови). Њима смо испитали мишљења васпитача и тиме дошли до потребних података.

8. Ток и организација истраживања

Истраживање је замишљено у циљу долажења до података потребних за проверу постављених хипотеза. Организовано је у радним собама вртића: „Младост“, „Полетарац“ и „Снежана“, ПУ „Наше дете“, у Шапцу. Унапред припремљени упитници подељени су васпитачима у обе радне смене и након попуњавања прикупљени. Истраживање је трајало једну радну недељу (5 радних дана), од 16. априла до 20. априла 2018. године.

9. Статистичка обрада података истраживања

Подаци добијени анализом упитника за васпитаче, обрађени су квалитативно и квантитативно, дескриптивном статистиком. Програм коришћен у те сврхе је Microsoft Excel 2010. Збирне одговоре васпитача приказали смо графички, текстуално и процентуално.

ЗАКЉУЧАК

Музички фолклор једна је од најзначајнијих тековина једног народа. Доказ је традиције, народног стваралаштва и културних творевина које су људи преносили кроз векове, штитећи вредности свог народа од зуба времена. Оне представљају културно добро које се генерацијама преносило са колена на колена. Васпитачев задатак је да децу упозна са најзначајнијим вредностима нашег народа и са тиме треба започети од најранијег узраста. Применом народних игара доприносимо подстицају деце развоја, а уједно и васпитавамо их и образујемо о вишевековном очуваном традиционалном благу Србије.

Кроз одговоре васпитача сазнали смо да је колектив у вртићима у којима смо вршили испитивање старији по годинама стажа, а самим тим и знатно искуснији. Сматрали смо да би то требало да укаже на висок степен примене народних игара у раду.

Међутим, одговори су показали да мањи број васпитача примењује народне игре у раду чешће. Највећи број васпитача то чини једанпут у три месеца. Резултати би вероватно били и знатно нижи да смо кренули од претпоставке да постоји одређени број васпитача који народне игре не примењује, као што је испитивање показало. Претпостављамо да је разлог изостанка примене старосна доб васпитача који можда нису у могућности да са децом више пута увежбавају поједине покрете.

Васпитачи из узорка најчешће примењују народне игре са певањем у раду са предшколском децом. Мишљења смо да то чине јер су оне најједноставније за усвајање и извођење. Народне игре без певања и народна кола су захтевнија и траже већи труд и рад и васпитача и деце. Сви васпитачи сложили су се да народне игре највише утичу на сензомоторне функције деце, а када смо их упитали на које функције већина се изјаснила да је утицај највећи на перцептивне способности и крупну моторику, а мањи на манипулацију и фину моторику. Народне игре са певањем, према мишљењу васпитача највише утичу на сензомоторне функције деце. Претпостављамо да сматрају да су се одлучили за поменуту врсту јер је најчешће примењују, па самим тим опажају и њен учинак на децу.

Када смо упитали васпитаче да ли народне игре утичу на естетско васпитање деце, добили смо потврдан одговор од свих васпитача. Највећи број анкетираних васпитача мишљења је да народне игре највише утичу на естетску културу покрета, а мање на естетски укус и естетско процењивање. Већина васпитача мишљења је да народне игре у већој мери утичу на сензомоторне функције, а у мањој мери на естетску културу покрета.

Истраживање је потврдило основну хипотезу која је гласила: *„Претпоставка је да народне игре у већој мери утичу на сензомоторне функције предшколског детета, а у мањој мери на естетску културу покрета“*, али и прву подхипотезу у којој смо изнели претпоставку да народне игре највише утичу на перцептивне способности и крупну моторику деце. На наше изненађење, негиране су друге 3 подхипотезе у којима смо претпоставили да васпитачи сматрају да народне игре утичу на естетску културу покрета путем извођења покрета, да игре у колу највише утичу на развој сензомоторних функција и естетску културу покрета.

Након обављеног истраживања сазнали смо да су васпитачи упознати са значајношћу народних игара и њихове примене у раду са предшколском децом, али да се њихов рад не подудара са упознатишћу. Да би народне игре оправдале свој високо позиционирани статус који уживају вековима, неопходно је примењивати их. Деца ће усвајањем и упознавањем народних игара сазнати мноштво значајних и корисних података о свом народу и традицији, али и уживати у игри, музици и покретима. Тиме ћемо подстаћи њихов сензомоторни развој и неговати естетску културу покрета која има висок значај за правилан развој деце предшколског узраста.

Оцена специјалистичког рада:

Специјалистички рад је написан у складу са образложењем наведеним у пријави теме. Резултати истраживања изложени су систематски, од поставке проблема и прегледа релевантних резултата до теоријског образложења и приказа практичних резултата. Начин приказа и тумачење резултата у потпуности су прилагођени карактеру обрађиваног проблема. Рад садржи практична и теоријска знања, умења и вештине. Коришћена је доступна, савремена стручна литература. Рад показује способност кандидата за сагледавањем стручних проблема, даља стручна истраживања, као и мењања васпитне праксе.

Предлог:

На основу укупне оцене специјалистичког рада, односно увида у резултате истраживања, начина како су ти резултати интерпретирани и стручне зрелости кандидата, Комисија за оцену и јавну одбрану специјалистичког рада - смер Музичко сценски израз, једногласно се сложила да се рад **Милице Росић** под насловом *Улога народних игара у развоју сензомоторних функција и естетске културе покрета*, одобри за одбрану.

У Шапцу, 29. јуна, 2018. године

Комисија:

др Милена Ђурковић-Пантелић, ментор

др Ружица Јовановић, председник

др Анђелка Лазич, члан